

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	12 mei 2026	n.v.t.

Onderwerp

Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030

Advies

1. Aan te gaan het Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026- 2030 met Kunstgebouw, Erfgoedhuis Zuid-Holland, Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Popunie en Stichting Educatieve Orkestprojecten.
2. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten (GS) aan Provinciale Staten (PS) om Provinciale Staten te informeren over het Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.
- GS-brief aan PS over het afsprakenkader Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.
- Publiekssamenvatting van het Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.
- Machtiging cdK ogv artikel 176 voor het ondertekenen van het Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland 2026-2030.

1 Toelichting voor het College

Aanleiding

Begin 2025 is in opdracht van provincie Zuid-Holland door een extern bureau advies uitgebracht, getiteld "Bouwstenen voor de Basisvoorziening. Trends en ontwikkeling en de consequenties voor cultuurparticipatie en -educatie in Zuid-Holland." Het advies is verwerkt in het *Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur 2025 – 2030* dat op 14 oktober 2025 door Provinciale Staten van Zuid-Holland is vastgesteld. Het Beleidsperspectief legt het fundament onder het erfgoed- en cultuurbeleid van de provincie Zuid-Holland met drie pijlers: "Basis op orde" (cultuur voor iedereen), "Cultuur en erfgoed toekomstbestendig" en "Erfgoed en cultuur verbinden". In 2024 zijn landelijk *Bestuurlijke afspraken Cultuurbeoefening* (BAC) gemaakt door het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Kern van deze afspraken is dat de overheden zich samen inzetten voor cultuurbeoefening van alle inwoners van Nederland.

Functie Afsprakenkader

Dit Meerjarig afsprakenkader tussen de Basisvoorziening cultuur en erfgoed en de provincie Zuid-Holland bevat afspraken over een toekomstbestendige Basisvoorziening cultuur en erfgoed. De afspraken laten zien hoe de Basisvoorziening cultuur en erfgoed de komende jaren samenwerkt en inspeelt op nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor draagt het Afsprakenkader bij aan een toekomstbestendige Basisvoorziening cultuur en erfgoed. De Basisvoorziening cultuur en erfgoed levert een onmisbare bijdrage aan het realiseren van de ambities uit het Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur van de provincie en aan de landelijke Bestuurlijke Afspraken Cultuurbeoefening.

Het Afsprakenkader maakt onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda Erfgoed en Cultuur, die naar aanleiding van *M-1772 Uitvoeringsagenda Erfgoed en Cultuur Zuid-Holland* is opgesteld en ook op 12 mei 2026 voorligt aan uw Staten.

Partijen

De partijen in dit Afsprakenkader zijn de vijf ondersteuningsinstellingen voor cultuur en erfgoed: Kunstgebouw, Erfgoedhuis Zuid-Holland, Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Popunie en Stichting Educatieve Orkestprojecten (SEOP) en de provincie Zuid-Holland. De instellingen ontvangen jaarlijks een boekjaarsubsidie van de provincie. Samen vormen zij de Basisvoorziening cultuur en erfgoed. De instellingen werken vanuit hun eigen kracht en specialisme, stemmen hun inzet op elkaar af, delen kennis en werken samen aan bovenlokale opgaven. Samen bieden zij een breed, samenhangend en toekomstbestendig aanbod van ondersteuning voor cultuur en erfgoed in de provincie en versterken zij de toegang tot cultuur en erfgoed in heel Zuid-Holland. Probiblio valt buiten dit kader omdat zij een eigen Toetsingskader heeft.

Het Afsprakenkader bestaat uit drie delen. Het eerste deel (paragraaf 8) bevat algemene afspraken over de taken en verantwoordelijkheden van deelnemende partijen. Het tweede deel (paragraaf 9) bevat specifieke afspraken die aansluiten bij het Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur en bij de Bestuurlijke Afspraken Cultuurbeoefening (BAC), die in IPO-verband zijn gemaakt met het Rijk en de VNG. Deze afspraken (paragraaf 9) zijn geclusterd

rond de drie hoofdlijnen van het beleidsperspectief, te weten: basis op orde, cultuur en erfgoed toekomstbestendig, erfgoed en cultuur verbinden. Het laatste deel (paragraaf 10) bevat afspraken over de financiën, de planning en controlcyclus en evaluatie.

Naar aanleiding van de motie 1774 Fair Pay is in artikel 9 van het Afsprakenkader vastgelegd dat de instellingen de landelijke codes voor de cultuursector onderschrijven, waaronder de Fair Practice Code. Fair Pay maakt onderdeel uit van de Fair Practice code. De naleving van deze codes is onderwerp van gesprek tijdens het periodiek overleg met de instellingen. PS ontvangen een inventarisatie uiterlijk in het tweede kwartaal van 2026.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : 0

Programma : Ambitie 4 – Een welvarend Zuid-Holland

Financiële risico's : Geen.

Ter toelichting

De provinciale ondersteuningsinstellingen Erfgoedhuis Zuid-Holland, Kunstgebouw, Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Popunie en Stichting Educatieve Orkestprojecten ontvangen jaarlijks een boekjaarsubsidie van de provincie Zuid-Holland. Deze boekjaarsubsidies zijn reeds opgenomen in de begroting 2026 binnen ambitie 4. Een welvarend Zuid-Holland.

Aan de vaststelling van het Afsprakenkader zijn geen financiële consequenties verbonden. In het kader van motie 1777 (Erfgoedhuis Zuid-Holland moet beleidsperspectief ook kunnen uitvoeren) en de daarbij gedane toezegging aan Provinciale Staten dat bij de Kadernota duidelijkheid wordt gegeven over taken en bijbehorende budgetten voor de diverse organisaties voor cultuureducatie (BMM/T2025.029), is met de betrokken instellingen op het gebied van erfgoed en cultuur gesproken over de uitvoering van taken die voortvloeien uit het Beleidsperspectief en de daarvoor benodigde middelen. De uitkomsten van deze gesprekken en de financiële uitwerking hiervan zijn opgenomen in de Kadernota 2027–2030, die ook in uw vergadering op 12 mei 2026 wordt voorgelegd.

Gedurende de looptijd kan de politiek-bestuurlijke of financiële context van het kader wijzigen en dit kan effect hebben op de uitvoering van de afspraken door partijen. In artikel 46 is vastgelegd dat jaarlijks bestuurlijk overleg plaatsvindt, waarin zowel wordt teruggeblikt als vooruitgeblikt aan de hand van het Afsprakenkader. Dat is ook het moment om stil te staan bij actuele ontwikkelingen en hoe deze het afsprakenkader raken.

Juridisch kader

De afspraken hebben het karakter van een inspanningsverplichting en zijn dus juridisch niet afdwingbaar.

Machtigingsbesluit

Omdat de provincie als rechtspersoon de overeenkomst aangaat, is de commissaris van de Koning (cdK) op grond van artikel 176 van de Provinciewet bevoegd de provincie bij het aangaan van de overeenkomst te vertegenwoordigen. Vanuit deze bevoegdheid zal de cdK

gevraagd worden een volmacht te verlenen aan gedeputeerde Stolk om deze overeenkomst namens de provincie te ondertekenen.

Motivering machtiging cdK

De ondertekening wordt gekoppeld aan een communicatiemoment, in het bijzijn van directeur-bestuurders van Kunstgebouw, Erfgoedhuis Zuid-Holland, Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Popunie en Stichting Educatieve Orkestprojecten. Derhalve wordt voorgesteld om de portefeuillehouder Cultuur en Erfgoed, de heer Stolk, te machtigen om te ondertekenen namens provincie Zuid-Holland.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 14 oktober 2025 is door de Provinciale Staten van Zuid-Holland het *Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur 2025 – 2030* vastgesteld. Het Beleidsperspectief legt het fundament onder

het erfgoed- en cultuurbeleid van de provincie Zuid-Holland met drie pijlers: “Basis op orde”, “Cultuur en erfgoed toekomstbestendig” en “Erfgoed en cultuur verbinden”.

3 Proces

In artikel 46 van het Afsprakenkader is vastgelegd dat partijen jaarlijks bestuurlijk overleg voeren en daarbij terugblikken en vooruitblikken aan de hand van het Afsprakenkader. Dit is ook het moment om stil te staan bij actuele ontwikkelingen, zoals financiële of politiek-bestuurlijke ontwikkelingen, en hoe deze het Afsprakenkader raken.

In artikel 47 van het Afsprakenkader is vastgelegd dat het Afsprakenkader voor het einde van de looptijd wordt geëvalueerd en dat de provincie daartoe het initiatief neemt.

4 Participatie en rolneming

Participatie: het Afsprakenkader is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Kunstgebouw, Erfgoedhuis Zuid-Holland, Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Popunie en Stichting Educatieve Orkestprojecten.

Rolneming: de provincie is verantwoordelijk voor een gespreide en toegankelijke culturele infrastructuur in Zuid-Holland.

5 Communicatiestrategie

Er wordt gezocht naar een geschikt moment voor ondertekening van het Afsprakenkader. In afstemming met de Basisvoorziening cultuur en erfgoed delen we na ondertekening een bericht via onze communicatiekanalen. Daarin ligt het accent op de boodschap dat de provincie en de Basisvoorziening cultuur en erfgoed afspraken hebben gemaakt over een toekomstbestendige Basisvoorziening cultuur en erfgoed.